

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PREZÍDIUM POLICAJNÉHO ZBORU
ÚRAD HRANIČNEJ A CUDZINECKEJ POLÍCIE
Ružinovská 1/B, 812 72 Bratislava

Príloha č. 9 k výzve FVZ-2023-AMIF-SC3-A3-V3

Návrh aktivít a kritéria ich realizácie **odporúčacieho charakteru**
k výzve FVZ-2023-AMIF-SC3-A3-V3

Aktivita: Poskytovanie služieb pre cieľovú skupinu

Podaktivita 1: Sociálna pomoc (sociálne služby a poradenstvo, krízová intervencia, supervízia len ad-hoc v konkrétnych, opodstatnených a riadne odôvodnených prípadoch) s dôrazom na § 96 ods. 3 zákona č. 404/2011 Z. z.

1.1. Sociálne služby a poradenstvo

1.2. Krízová intervencia

1.3. Supervízia, len ad-hoc v konkrétnych, opodstatnených a riadne odôvodnených prípadoch

1.1. Sociálne služby a poradenstvo

Personálne zabezpečenie:

2 sociálni pracovníci v každom UPZC; na plný úväzok (8 hodinový pracovný čas), pracovný čas v rozpätí od 09.00 – 21.00 hod., tak aby sa v UPZC vždy jeden nachádzal aj s ohľadom na čerpanie dovolenky, iného voľna; ich pracovný čas sa môže prekryvať; prítomní môžu byť aj cez víkend určitý počet hodín, podľa potreby a požiadaviek cudzincov, zariadenia, predovšetkým v prípade organizovania voľnočasovej aktivity, krízovej intervencie a pod.

Sociálny pracovník by mal realizovať najmä nasledovné činnosti:

- **Informovanie cudzinca:** po umiestnení a karanténnych opatreniach informovanie cudzincov o všetkých potrebných skutočnostiach ako napr. chod a režim zariadenia; práva a povinnosti cudzincov; o dostupných službách a pomoci (právnej, sociálnej, psychologickej, materiálnej); informovanie o voľnočasových aktivitách, terapeutických technikách (muzikoterapii...); aké služby v rámci projektu sú mu k dispozícii; na koho sa môže obrátiť; o možnosti právneho poradenstva; možnosti kontaktovania rodinných príslušníkov, a pod.. Poskytovanie sociálneho poradenstva na základnej úrovni tzv. poradenstvo prvého kontaktu v rozsahu posúdenie povahy problému cudzinca, poskytnutie základných informácií a možnosti riešenia daného problému. Informovanie sa realizuje podľa potreby ústne aj; pri vstupnom pohovore ale podľa potreby aj viackrát priebežne počas umiestnenia;
- **identifikácia osôb, ktoré potrebujú špeciálnu /psychologickú/ starostlivosť** napr. môže ísť o obeť, osoby s traumatickými zážitkami, sexuálna orientácia, drogová závislosť ....
- **Zisťovanie aktuálnych potrieb** (zdravotná, psychologická, právna, materiálna, tlmočenie...) a ďalšie smerovanie požiadavky policajtom, riaditeľovi, zástupcovi

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

PREZÍDIUM POLICAJNÉHO ZBORU

ÚRAD HRANIČNEJ A CUDZINECKEJ POLÍCIE

Ružinovská 1/B, 812 72 Bratislava

riaditeľa, zdravotnému stredisku, resp. zabezpečenie tejto požiadavky v plnom rozsahu. Vysvetlenie danej situácie cudzincom, aký ďalší postup môžu očakávať, objasnenie režimu v zariadení a pod.

- **Realizácia požiadaviek cudzincov:** napr. každý cudzinec má právo raz do týždňa napísať požiadavku na zabezpečenie nákupu, v prípade že disponuje vlastnými finančnými prostriedkami; každý cudzinec má právo raz do týždňa požiadať o výpis telefonných čísel z mobilného telefónu, ktorý je uložený v úschove v ÚPZC; iné požiadavky cudzincov materiálneho (napr. potraviny, hygienické potreby, vitamíny, lieky....) a nemateriálneho charakteru (napr. žiadosť o pohovor s pracovníkmi ÚPZC (referentmi špecialistami, staršími referentmi, vedením ÚPZC a pod.);
- **Osobná asistencia cudzincom:** napr. asistovanie cudzincom pri výbere peňazí, kde je potrebné zabezpečiť komunikáciu medzi cudzincom a pracovníkom pošty; sprevádzanie prepusteného cudzinca na autobusovú stanicu, vrátane zabezpečenia finančných prostriedkov na zakúpenie cestovného lístka na zabezpečenie autobusovej prepravy (napr. z ÚPZC Sečovce – do Košíc).
- **Sprostredkovanie právneho poradenstva:** napr. dohodnutie stretnutia s právnikom za účelom vysvetlenia z akého dôvodu prichádza k zaisteniu, na ako dlho; cudzinci mnohokrát nerozumejú dôvodom a je potrebné s nimi veci dookola preberať a vysvetľovať im. a pod.
- **Spolupráca s Centrom právnej pomoci SR:** informovanie, resp. zisťovanie záujmu o právnu pomoc; pomoc cudzincom pri kontaktovaní CPP; pomoc pri vyplňaní žiadostí o právnu pomoc; zabezpečenie skenov potrebných dokumentov (rozhodnutie o AV, rozhodnutie o zaistení, o neudelení azylu a pod.); odosielanie žiadostí CPP; koordinovanie stretnutí cudzincov s právnikmi CPP a tlmočenie požiadaviek od klientov smerom k CPP (záujem o informácie ku konaniu, jeho priebehu a pod.). Zabezpečenie obojsmerného toku informácií medzi cudzincami a právnikmi CPP (napr. telefonovanie cudzincov právnikom, zasielanie rôznych dokumentov právnikom a pod.).
- **Sprostredkovanie kontaktu s rodinnými príslušníkmi prostredníctvom telefónu alebo internetu.** Kontrakt s rodinou je častokrát to najdôležitejšie a najžiadanejšie zo strany cudzincov, hlavne ak majú malé deti, prípadne sú naviazaní na rodinu. Je potrebné zabezpečiť nové modernejšie telefóny, aby umožňovali kontakt aj prostredníctvom aplikácii napr. WhatsApp, Messenger, Facebook a pod. **Pravidelné informovanie, vysvetľovanie, výchovná činnosť:** napr. ako je potrebné využívať sociálne zariadenia (toaletu v Európe, sprchy), čo hádzať/nehádzať do toalety, pisoárov, sprchovacích kútov, umývadiel, odpadkových košov; že je potrebné po sebe spláchnuť a upratať. Mnoho klientov pochádza z oblastí, kde toaleta nie je štandardom a preto reálne nevedia ako ju používať. Taktiež informovanie a vedenie k dodržiavaniu osobnej hygieny, hlavne v letných mesiacoch. Čo variť/nevariť v rýchlovarnej kanvici; čo dávať/nedávať do chladničky; ako používať televízor a ovládač k nemu; ako obliekať deti podľa aktuálneho počasia. Prečo sa majú starať o deti, ktoré sú s nimi na sektore (lezenie po parapetných doskách po chladničke, nábytku, kovových posteliach. Objasnenie zdravotných benefitov udržiavania osobnej hygieny a čistoty, čistoty na izbách, prania osobného oblečenia.
- **Riešenie konfliktných situácií** vznikajúcich z dôvodu, že forma komunikácie cudzincov je odlišná, čo ústi v odlišnosti kultúr, a často to má za následok vznik konfliktov pri komunikácii s policajtmi ale aj medzi cudzincami navzájom.

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PREZÍDIUM POLICAJNÉHO ZBORU
ÚRAD HRANIČNEJ A CUDZINECKEJ POLÍCIE

Ružinovská 1/B, 812 72 Bratislava

- **Riešenie náročných situácií:** úmrtie v rodine, príbuzní, kamaráti a pod. umiestnenie v útware – nezvládanie denného stavu, konflikt medzi predstavou a realitou o ceste do cieľovej krajiny, prežívanie negatívnych stavov súvisiacich so zaistením (obmedzenie na osobnej slobode, zapltenie veľmi vysokej sumy za cestu do Európy, obavy z vyhostenia do domovskej krajiny a pod.).
- **Vedenie rozhovorov** s cudzincami, napr. informovanie o možných riešeniach danej situácie, umožnenie kontaktovania blízkych prostredníctvom telefónu, tabletu (WhatsApp, Messenger, Facebook); individuálne a skupinové rozhovory a spoločné hľadanie riešenia konfliktov medzi cudzincami a pod. Minimálne 2 telefóny a 2 tablety každé zariadenie.
- **Pravidelná komunikácia s cudzincami** upriamená na oslabenie negatívnych tendencií v myslení a konaní (zameranie na pozitívne stránky aktuálnej situácie...), tzn. rozhovory s cudzincami s cieľom určiť aktuálnu atmosféru na jednotlivých sektoroch týkajúcu sa nežiadúcich foriem správania (konflikty medzi zaistenými osobami, zhoršovanie atmosféry na jednotlivých sektoroch k hladovke, k rôznym protestom).
- **Poradenská činnosť**, ktorá prebieha na dennej báze a opakovane. Poradenstvo prebieha predovšetkým individuálnom formou ale aj skupinovo, hlavne ak sa v zaistení nachádza veľmi veľa klientov a ich prípady sú identické, resp. ich otázky sú totožné.
- **V prípade zraniteľných osôb (maloletí, mladí ľudia s vekom blízkym k maloletému, tehotné ženy, chorí klienti a pod.),** pri týchto cudzincoch je potrebné pristupovať vždy individuálne a reagovať na ich aktuálne požiadavky **bezodkladne**. Môže ísť napr. o nákup špecifických pomôcok, stravy, zabezpečenia stretnutia so psychológom, psychiatrom, zabezpečenie zdravotníckych pomôcok (invalidné vozíky, barle, chodítka...). Tiež oblečenia, obuvi, dojčenskej stravy, dojčenské fľaše, dioptrické okuliare, ortopedická obuv a pod.
- **Plánovanie a organizovanie voľnočasových aktivít, športových aktivít, identifikácia a zabezpečenie materiálnych potrieb potrebných k realizácii tejto aktivity,** za podmienok bližšie špecifikovaných v aktivite projektu zameranej na voľnočasové aktivity.
- **Krízová intervencia,** za podmienok bližšie špecifikovaných v podaktivite projektu zameranej na krízovú intervenciu.
- **Navrhovanie, príprava a realizácia nových foriem sociálnych služieb,** aj v spolupráci so supervízorom a pracovníkmi zariadenia UPZC.
- **Iné na základe aktuálnych potrieb a požiadaviek cudzincov a zariadenia,** napr. priebežné informovanie cudzincov k možnosti dobrovoľného návratu prostredníctvom agentúry Frontex alebo medzinárodnej organizácie IOM.
- **Spracovanie/úprava vzorového formulára požiadavky,** zabezpečenie prekladu do viacerých jazykov, zabezpečenie vyplnenia zo strany cudzincov, odovzdanie UPZC na ďalšie spracovanie, prípadne po dohode priame vybavenie požiadavky...
- **Zabezpečenie vydania ID kartičky** s fotografiou (potrebný materiál: fotka, tlačiareň, laminovačka a pod.).
- **Spracovanie predbežného harmonogramu/plánu aktivít** na nasledujúci mesiac, ktorý by zahŕňal plánované aktivity s cudzincami (voľnočasové aktivity, terapeutické techniky – muzikoterapia, vzdelávanie, psychologická pomoc... , prispôsobený režim zariadenia – vychádzky, voľný čas na izbe a pod.) v spolupráci so zainteresovanými (psychológ, pedagóg, pracovníci zariadenia).

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

PREZÍDIUM POLICAJNÉHO ZBORU

ÚRAD HRANIČNEJ A CUDZINECKEJ POLÍCIE

Ružinovská 1/B, 812 72 Bratislava

V rámci poskytovania sociálneho poradenstva bude **k dispozícii možnosť**, aby boli do procesu zapojení i samotní klienti – cudzinci umiestnení v ÚPZC. Táto aktivita môže byť realizovaná striktne len v takom rozsahu, ako to bude dohodnuté s vedením zariadenia ÚPZC s ohľadom na všetky okolnosti a danú situáciu v zariadení (napr. zabezpečenie ostrahy zo strany ÚPZC a pod.). Pôjde o pilotnú aktivitu na skúšku, ktorú bude potrebné na záver vyhodnotiť, či sa osvedčila alebo nie. Či bude aktivita v praxi efektívna a účelná, či bude mať nejaký prínos, napr. na pozitívne správanie cudzincov v zariadení; sprostredkovanie potrebných informácií cudzincom v zariadení, bude ich k niečomu motivovať (napr. k lepším hygienickým návykom a pod.).

Cudzinci budú vystupovať v pozícii tzv. „asistentov“, čo znamená kooperácia pri rôznych činnostiach naplánovaných podľa potrieb a požiadaviek zariadenia ÚPZC a sociálneho pracovníka.

Aktivita bude organizovaná zo strany sociálnych pracovníkov projektu v spolupráci s ÚPZC. Bude prebiehať výlučne na dobrovoľnej báze, len v prípade ak cudzinec bude chcieť, prejaví záujem.

Za vykonanú činnosť budú cudzinci – „asistenti“ odmeňovaní formou symbolického finančného príspevku napr. vo výške 3,00 – 4,00 eur. Touto aktivitou sa smeruje k podpore klientov, ktorým nie je ľahostajný čas a najmä priestor, v ktorom prechodne prebývajú a má viesť k nadobudnutiu pocitu zodpovednosti za životný priestor, o ktorý sa navzájom delia.

V praxi môže ísť napríklad o nasledovné činnosti:

- **údržba spoločných priestorov:** napr. upratovanie vnútorných alebo vonkajších priestorov, zametanie, zmývanie podlahy, hrabanie lístia, upratovanie sociálnych zariadení, údržba zelene, odpratávanie snehu, drobné opravy a pod.
- **osobná asistencia pri rôznych činnostiach:** napr. sa môže využiť najmä pri skupine klientov, kedy by sa mohol jeden z nich poveriť, ktorý je tam už dlhšiu dobu o sprevádzanie ostatných cudzincov, vysvetlenie táborového poriadku, vysvetlenie základných pravidiel fungovania tábora, sprostredkovanie všetkých potrebných informácií aj v spolupráci so sociálnym pracovníkom, spolupráci pri realizácii voľnočasových aktivít a pod.
- **tlmočenie pri rôznych činnostiach:** napr. tlmočenie medzi cudzincami a pracovníkmi projektu implementovaného v zariadení; pri spoločných poradách zamestnancov tábora a cudzincov; pri tlmočení dodržiavania hygieny v zariadení a pod. prípadne rôznych iných situáciách, kedy je to vhodné a potrebné.
- **zodpovednosť cudzinca za vybavenie, ktoré cudzinci spoločne využívajú napr. televízia, rýchlovarné kanvice a pod.** Toto sú veci, ktoré sa extrémne kazia a možno by pomohlo, keby to mal nejaký konkrétny cudzinec na starosti.
- **iné vhodné činnosti**, v rámci realizácie aktivít projektu alebo požiadaviek a potrieb zariadenia.

1.2. Krízová intervencia

V súvislosti s častými krízovými situáciami v ÚPZC úzka spolupráca so zamestnancami ÚPZC pri potláčaní prejavov nespokojnosti klientov (vzbury, hladovky, násilné protesty). V prípade

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

PREZÍDIUM POLICAJNÉHO ZBORU

ÚRAD HRANIČNEJ A CUDZINECKEJ POLÍCIE

Ružinovská 1/B, 812 72 Bratislava

cudzincov, ktorí trpia závažnými problémami poskytnutie krízovej intervencie na zabránenie sebadeštrukčných pokusov. V praxi sa najčastejšie vyskytujú prípady držania hladovky a sebapoškodzovanie.

Krízovú intervenciu poskytuje sociálny pracovník v spolupráci so psychológom. Sociálny pracovník v takomto prípade funguje ako mediátor medzi zariadením /pracovníkmi zariadenia a cudzincami. Veľakrát sa klienti práve sociálnym pracovníkom zdôverujú, že majú seba deštrukčné tendencie a úvahy. V takomto prípade je potrebné, aby sociálny pracovník upozornil pracovníkov zariadenia, aby si cudzinec neublížil. Tiež zabezpečí prítomnosť a stretnutie so psychológom, ktorý zhodnotí aký je vážny stav.

1.3. Supervízia, len ad-hoc v konkrétnych, opodstatnených a riadne odôvodnených prípadoch

Supervízia pre sociálnych pracovníkov je poskytovaná v súlade so zákonom č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/305/>). Realizácia supervízie je bežnou súčasťou práce sociálnych pracovníkov. Supervízia v sociálnej práci predstavuje významný zdroj profesionálnej podpory pre sociálnych pracovníkov, ktorý napomáha nielen profesionálnemu rozvoju spôsobilosti, verifikovaniu správnosti postupov, hľadaniu alternatív, ale aj ochrane pomáhajúceho profesionála voči syndrómu vyhorenia, udržiavaniu a zvyšovaniu statusu profesie, k ochrane klienta pred poškodením, či až zneužitím a zároveň k efektívnejšiemu výkonu sociálnej práce. Má svoju dôležitú úlohu pri zachovávaní dobrých štandardov práce, zvyšovaním kvality poskytovaných služieb a tým aj napĺňaním profesijných hodnôt. Supervízia je metódou kontinuálneho rozvoja profesionálnych spôsobilostí sociálneho pracovníka, ktoré dosahuje za pomoci kvalifikovaného supervízora prostredníctvom reflexie, podpory, supervíznych metód a techník a zároveň chráni sociálneho pracovníka pred syndrómom vyhorenia. Supervízia poskytovaná certifikovaným supervízorom.

Supervízor – kvalifikačné predpoklady: vysokoškolské vzdelanie v študijnom odbore sociálna práca, sociálne služby a poradenstvo, sociálna pedagogika, špeciálna pedagogika, liečebná pedagogika, psychológia.

Supervízia skupinovou formou sa bude realizovať priamo v zariadení UPZC; cca 4 x za rok; skupinovej supervízie by sa mali okrem sociálnych pracovníkov projektu zúčastniť aj sociálni pracovníci zariadenia, policajti zariadenia, prípadne iné osoby, ktoré pracujú s klientmi v UPZC.

Zvážiť spracovanie kvalitného a predovšetkým realizovateľného plánu/programu supervízie. Kvalitný supervízor, by mal vedieť vypracovať kvalitný a predovšetkým realizovateľný plán/program supervízie. Program a plán supervízie by mal: - zvýšiť profesionálne kompetencie, - zlepšiť vzťahy medzi spolupracovníkmi, - zabezpečiť ochranu prijímateľov sociálnej služby pred nekompetentnými zásahmi, - hľadať možnosti, ako pracovať s prijímateľmi v ich najlepšom záujme, - zlepšiť postoje a vzťahy zamestnancov, k prijímateľom sociálnych služieb a následne zvýšiť kvalitu poskytovanej služby, - predchádzanie syndrómu vyhorenia; - prostredníctvom metód supervízie predchádzať omylom a chybám predovšetkým odborných a vedúcich zamestnancov a pod. Program supervízie by mal obsahovať predpísané náležitosti (ciele, formy, plánovaný počet hodín...), mal by byť šitý na mieru pre poskytovanie služieb v ÚPZC s ohľadom na špecifikum cieľovej skupiny.

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PREZÍDIUM POLICAJNÉHO ZBORU
ÚRAD HRANIČNEJ A CUDZINECKEJ POLÍCIE

Ružinovská 1/B, 812 72 Bratislava

Nie je úplná priorita, ak je to možné navrhujeme využiť na túto aktivitu nepriame výdavky projektu. Je potrebné k tomu spracovať nejaký výstup, aby sme vedeli vyhodnotiť, či je táto aktivita zmysluplná a efektívna. Je možné realizovať, ak budú projektom pokryté všetky ostatné aktivity/potreby/požiadavky.

Podaktivita 2: Psychologická pomoc (psychologické služby a poradenstvo, terapeutické techniky; supervízia len ad-hoc v konkrétnych, opodstatnených a riadne odôvodnených prípadoch) aj s dôrazom na § 96 ods. 3 zákona č. 404/2011 Z. z.

2.1. Psychologické služby a poradenstvo 2.2. Terapeutické techniky

2.3. Supervízia, len ad-hoc v konkrétnych, opodstatnených a riadne odôvodnených prípadoch

2.1. Psychologické služby a poradenstvo

Využívanie základných klinických metód, ktoré sa využívajú v rámci psychologической činnosti, napr. pozorovanie, rozhovor, anamnéza a iné diagnostické metódy. V praxi pôjde o poskytovanie napr. psychologicko-preventívnej činnosti, (napr. psychologická intervencia formou rozhovoru; podporné rozhovory s klientmi ...); špecializovanej odbornej poradenskej a psychologической pomoci (napr. motivačné rozhovory, nácvik copingových stratégií, práca s terapeutickými kartami).

Forma:

1. Individuálne sedenie s konkrétnym klientom - cudzincom, resp. konkrétnou skupinou cudzincov – nepravidelne „ad hoc“, zamerané na poskytovanie psychologických služieb a poradenstva (činnosti, ktoré sú špeciálne určené pre potreby tohto konkrétneho cudzinca, resp. konkrétnu skupinu cudzincov – tzv. „šité na mieru“ s ohľadom na riešenie konkrétnej situácie). Psychológ prioritne pracuje s cudzincom formou osobného rozhovoru. Rozhovor je vedený so zameraním na problematiku, s ktorou konkrétny klient prichádza. Potrebne je zistiť príčinu daného neadekvátneho správania, či už sa jedná o správanie kvôli pocitom beznádeje a bezmocnosti, prípadne pocitom strachu, pocitom nebezpečenstva, pri pocitoch straty zmyslu života. U cudzinca sa formou rozhovoru vykonáva psychologická intervencia. V rámci intervencie ide o podporu a posilnenie copingových stratégií a zdrojov zvládania klienta, prehodnotenie možnosti riešenia konkrétneho problému, zameranie na budúcnosť a podpora odolnosti. Podporovať dôveru vo vlastné schopnosti, zmapovanie možností a podpory, realisticky nastavené životné ciele. Základné techniky, ktoré sa využívajú: reflektívne počúvanie, otvorené otázky, oceňovanie, sumarizácia, informovanie...). V praxi ide napríklad o klientov - cudzincov, ktorí odmietajú stravu, ktorí majú obavu z núteného návratu a pod.

2. Riešenie konkrétnych krízových situácií v zariadení (napr. vzbury, hladovky, násilné protesty, násilie medzi cudzincami, úteky, sebadeštrukčné pokusy, sebapoškodzovanie....). Činnosť psychológa pri realizácii aktivity 1.2. Krízová intervencia, spočíva v úzkej spolupráci so sociálnymi pracovníkmi pôsobiacimi v zariadení, pracovníkmi zariadenia a pod. V tomto prípade bude psychológ zabezpečený ad-hoc, v prípade potreby.

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PREZÍDIUM POLICAJNÉHO ZBORU
ÚRAD HRANIČNEJ A CUDZINECKEJ POLÍCIE

Ružinovská 1/B, 812 72 Bratislava

V týchto prípadoch bude psychológ zabezpečený **„ad hoc“, vždy keď to bude potrebné**, napr. na podnet/žiadosť:

- cudzinca;
- sociálneho pracovníka (ktorý vyhodnocuje situáciu po umiestnení cudzinca, alebo na základe zistení v rámci komunikácie s cudzincom počas umiestnenia, počas realizácii rôznych aktivít a pod.; sociálny pracovník vyberá cudzincov, s ktorými je potrebné hovoriť, prípadne posúdiť ich stav, zvážiť odporúčanie do inej odbornej starostlivosti; potreba podpory sociálneho pracovníka na osobnom stretnutí s cudzincom...);
- zamestnancov zariadenia ÚPZC (ktorí sú v dennodennom kontakte s cudzincami policajti, riadiaci, civilní zamestnanci, zdravotnícky personál...);
- psychológa na základe predchádzajúcej komunikácie a práci s cudzincom;
- iných osôb, ktoré prichádzajú do kontaktu s cudzincom;
- akýkoľvek iný podnet, na základe ktorého sa vyhodnotí potreba zabezpečenia psychológa.

3.Realizácia terapeutickej techniky v ÚPZC Sečovce (v rozsahu vid' Aktivita 2.2.): **Hrové a projektové techniky, ako sú napríklad: výtvarné techniky** , napr. kresba (kresba postavy, kresba rodiny, kresba stromu), **imaginačné, fantazijné, scénické techniky** (napr. scénotest), rôzne obrázkové testy, či testy a terapie vykonávané pomocou hračiek a pomôcok, podnetového materiálu. Taktiež psychoterapeutické techniky špeciálne určené pre deti a maloleté osoby. Aktivita sa bude realizovať v ÚPZC Sečovce. Špeciálne bude určená pre deti a maloleté osoby.

4.Iné podľa aktuálnych potrieb a požiadaviek (cudzinca, zariadenia...);

Personálne zabezpečenie:

1 psychológ v každom ÚPZC, polovičný pracovný úväzok; 4 hodiny denne; podľa aktuálnych potrieb cudzincov a požiadaviek zariadenia rozvrhnutie hodín tak, ako je to žiaduce a vyhovujúce či už zo strany cudzinca alebo zariadenia (prípadne je možné využívať aj víkendy), tak aby psychológ reálne mohol pracovať s cudzincami.

Prítomnosť psychológa bude organizačne zabezpečovať sociálny pracovník, po konzultácii s vedením ÚPZC.

Vyžaduje sa, aby psychológ spracoval záznam, ktorý odovzdá ÚPZC a vloží sa do spisu (najmä v prípade tzv. „problémových“ cudzincov).

2.2. Terapeutické techniky

a) Muzikoterapia

V praxi ide o hru na hudobnom nástroji a spievanie (napr. hra bubnoch, gitare, iné...).

2 x mesačne/3 hodiny (samotný priebeh aktivity – hra na hudobnom nástroji ideálne aspoň cca 1,5 - 2 hodiny, ak je časový priestor aj dlhšie)

b) Hrové a projektové techniky,

ako sú napríklad: výtvarné techniky , napr. kresba (kresba postavy, kresba rodiny, kresba stromu), **imaginačné, fantazijné, scénické techniky** (napr. scénotest), rôzne obrázkové testy, či testy a terapie vykonávané pomocou hračiek a pomôcok, podnetového materiálu. Taktiež

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PREZÍDIUM POLICAJNÉHO ZBORU
ÚRAD HRANIČNEJ A CUDZINECKEJ POLÍCIE

Ružinovská 1/B, 812 72 Bratislava

psychoterapeutické techniky špeciálne určené pre deti a maloleté osoby. Aktivita sa bude realizovať v ÚPZC Sečovce. Špeciálne bude určená a prispôsobená pre deti a maloleté osoby. V prípade výtvarnej techniky – kresba, praxi by mohlo ísť napríklad o prácu so suchým pastelom, kresba ceruzou, s využitím kresby postavy, kresby stromu, kresby rodiny, kresby začarovanej rodiny, fom-strom-osoba... V prípade cudzincov, ktorí nevedia kresliť je možné využiť kresebné techniky na odbúranie stresu z neznámeho, prípadne možnosť sebarealizácie klienta. Kresebné techniky odporúčame sú odporúčané najmä pre deti a maloleté osoby. V rámci využitia manipulatívnych projektívnych metód, tieto bude vykonávať psychológ aj kvôli psychodiagnostickému významu. Bude ich vykonávať hrovou aktivitou, potrebným podnetovým materiálom a rolových hier. V rámci terapeutických aktivít bude využívať terapeutické karty, relaxačné techniky a pod. Projektívne techniky, kresebné techniky, relaxačné techniky, alebo aj iné arteterapeutické techniky môžu byť využité na zmiernenie napätia, tenzie, stresu, môžu slúžiť na vyjadrenie pocitov, prežívania. Aktivitu bude realizovať psychologička.

2 x mesačne/3 hodiny (samotný priebeh aktivity ideálne aspoň cca 2 hodiny, ak je časový priestor aj dlhšie).

c) Divadelné predstavenia, bábkové divadlo a tanečné aktivity pre deti.

2 x mesačne/3 hodiny (samotný priebeh aktivity minimálne 1,5 - 2 hodiny, ak je časový priestor aj dlhšie).

2.3. Supervízia, len ad-hoc v konkrétnych, opodstatnených a riadne odôvodnených prípadoch

Supervízia individuálna, alebo aj skupinová. Supervízia môže byť realizovaná aj online. Mala by plniť podpornú funkciu pri výkone práce psychológa, rovnako tak aj vzdelávacej funkcie. Supervízia kontroluje a pomáha zabezpečovať štandardy práce psychológa, zabezpečuje kvalitu poskytovaných služieb psychológa, motivuje k rozvoju schopností a spôsobov riešenia problémov, posilňuje pozitívny vzťah supervidovaného k práci. V rámci skupinovej supervízie je prínosom zdieľanie poznatkov, iný pohľad na konkrétny problém, iné možnosti riešenia problémov. V rámci individuálnej aj skupinovej supervízie je dôležitou funkciou psychohygiena, možnosť ventilovať napätie a uvoľnenie.

Supervízia; 4x ročne;

Nie je úplná priorita, ak je to možné navrhujeme využiť na túto aktivitu nepriame výdavky projektu. Je možné realizovať, ak budú projektom pokryté všetky ostatné aktivity/potreby/požiadavky. Je potrebné k tomu spracovať nejaký výstup, aby bolo možné vyhodnotiť, či je táto aktivita zmysluplná a efektívna.

Podaktivita 3. Voľnočasové aktivity a zabezpečenie aktívneho voľnočasového života štátnym príslušníkom tretích krajín počas umiestnenia v ÚPZC s dôrazom na realizáciu športových aktivít a herných aktivít pre deti

3.1. Voľnočasové aktivity určené pre všetkých štátnych príslušníkov tretích krajín umiestnených v ÚPZC.

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PREZÍDIUM POLICAJNÉHO ZBORU
ÚRAD HRANIČNEJ A CUDZINECKEJ POLÍCIE

Ružinovská 1/B, 812 72 Bratislava

3.2. Voľnočasové aktivity špeciálne určené a vhodné pre deti, rodiny s deťmi (§ 96 ods.2 písm. b) zákona č. 404/2011 Z. z.).

Po dohode so zariadením, čo najefektívnejšie využívať čas, organizovať voľnočasové aktivity, terapeutické techniky, aj iné aktivity vtedy, keď sa s cudzincami nerealizujú iné nevyhnutné úkony napr. počas vychádzok (doobeda, poobede); aj počas víkendov. Tak, aby všetky aktivity, ktoré sa s cudzincami realizujú boli rovnomerne rozvrhnuté v rámci celého dňa a celého týždňa, aj počas víkendov. V prípade koordinovanej činnosti 2 sociálnych pracovníkov by to mohlo fungovať. Nemalo by to byť tak, že všetky aktivity budú „natlačené“ a realizované v pracovných dňoch v čase do 15:30 hod a poobede do večera a cez víkend sa s cudzincami nepracuje – z pohľadu sociálnej práce projektu. K tomuto by malo napomôcť aj zostavovanie aspoň rámcového harmonogramu aktivít zo strany sociálneho pracovníka na obdobie napr. 1 mesiac v spolupráci so zariadením.

V rámci voľnočasových aktivít by sa mali realizovať napr.:

- 1.) Kolektívne športové aktivity v exteriéri (futbal, nohejbal, basketbal, volejbal,...) – potrebný materiál: napr. lopty, koše, bránky, siete a pod.
- 2.) Individuálne športové aktivity (tenis, šach – za prítomnosti sociálneho pracovníka, skákanie na švihadle – len deti, posilňovanie-fitness (exteriér a interiér)- na základe požiadavky UPZC, stolný tenis (exteriér aj interiér), bedminton...) – potrebný materiál: napr. rakety, loptičky, košíky, sieť, šach, švihadlá – pre deti, fitness a posilňovacie stroje určené do exteriéru, fitness a posilňovacie stroje a náradie do interiéru, hrazdy, rebriny, stolno-tenisový stôl (UPZC Medveďov min. 3 ks, UPZC Sečovce 3 ks).
- 3.) Aktivity v spoločenských priestoroch a miestnostiach (pozeranie TV, spoločenské čítanie,...) – potrebný materiál: napr. televízor, spoločenské hry, karty, knihy, časopisy, slovníky, noviny a pod.
- 4.) Organizácia tzv. súťažných dní: vhodné športové súťaže – potrebný materiál: napr. dresy, občerstvenie, ceny do súťaže a pod.;
- 5.) Aktivity pre rodiny s deťmi, matky s deťmi, deti (napr. skladanie puzzle, jenga, kartové hry, hra na gitare, počúvanie hudby, pozeranie rozprávok, využívanie interaktívnej tabule, využívanie didaktických pomôcok, kreslenie, rozvoj zručností, vymaľovanie obrázkov a omaľovanie, ručné práce, kreatívne vyrábanie predmetov z rôznych materiálov (napr. tematicky podľa ročných období, pri príležitosti sviatkov a pod.), športové aktivity, športové súťaže, detské zábavné hry, detský zábavný kultúrny program (rozprávkové divadielka (bábkové divadlo)), bublinková šou napr. pri väčšom množstve detí a príležitosti nejakého sviatku – deň detí a pod.); Práca s papierom: - kreslenie, maľovanie, origami, pečiatkovanie, dotváranie z internetu prefotených materiálov, vystrihovanie, lepenie, práca s jednorazovými táckami na koláče...; Práca so sadrou: - vymaľovanie odliatkov, použitie servítkovej techniky...; Práca so šnúrkami, zbytkami látok a vlny, korálkami:- pletenie náramkov, obmotávanie...; Práca s recyklovaným materiálom: - krabičky od mlieka, rolky toaletného papiera, zvyšky kartónu...; Práca

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PREZÍDIUM POLICAJNÉHO ZBORU
ÚRAD HRANIČNEJ A CUDZINECKEJ POLÍCIE

Ružinovská 1/B, 812 72 Bratislava

s výstrižkami a výsekmi papiera: - vysekávačky a pod. – potrebný materiál na realizáciu všetkých týchto vyššie uvedených činností.

- 6.) Realizovať spoločnú aktivitu pre všetky umiestnené deti min. 1 x týždenne, či už športového alebo tanečného charakteru, súťaže, kreslenie, filmový - rozprávkový deň a pod.;
- 7.) V rámci exteriéru zriadenie a vybavenie detského ihriska detskými hracími prvkami (napr. nafukovací hrad; mikrosystém alebo DVD prehrávač na zabezpečenie tanečných aktivít a pod. V nadväznosti na predchádzajúci projekt, buď doplnenie, alebo ak nebolo zabezpečené, tak zabezpečiť.
- 8.) V rámci interiéru úprava a vybavenie miestnosti špeciálne určených na hranie detí, detských herní vhodnými hracími prvkami, nábytkom, TV na pozeranie rozprávok, hracie konzoly + hry a pod. V nadväznosti na predchádzajúci projekt, buď doplnenie, alebo ak nebolo zabezpečené, tak zabezpečiť. Je potrebné kontrolovať stav a priebežne dopĺňať.

Materiál potrebný na realizáciu voľnočasových aktivít je potrebné zabezpečiť na začiatku projektu, aspoň v určitom množstve, následne mať na sklade a vydávať podľa potreby na účel realizácie voľnočasových aktivít. V prípade, keď sa materiál minie treba zabezpečiť doplnenie. Tak, aby mali tento materiál sociálni pracovníci k dispozícii vždy, keď budú chcieť robiť tieto aktivity s cudzincami. Taktiež nákup vybavenia do priestorov na trávenie voľného času treba realizovať na začiatku realizácie projektu.

Všetky veci, DRUH a POČET, ktoré budú potrebné na zabezpečenie tejto aktivity určí ÚPZC v úzkej spolupráci so žiadateľom o grant. Je potrebné naplánovať dostatočnú sumu, vychádzajúc zo štatistických údajov týkajúcich sa počtu umiestnených cudzincov, potrieb cudzincov, skúseností z praxe a pod.

Navrhujeme naplánovať vyššiu sumu, ide o aktivitu, ktorá má prioritu a neoddeliteľne súvisí s činnosťou sociálneho pracovníka.

Treba brať do úvahy, či už zo strany sociálneho pracovníka alebo zariadenia, že aktívne trávenie voľného času zo strany umiestnených cudzincov je veľmi žiaduce a potrebné.

Podaktivita 4.) Vzdelávanie

5.1. Zabezpečenie prístupu k vzdelávaniu štátnych príslušníkov tretích krajín mladších ako 18 rokov umiestnených v ÚPZC (§ 96 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z.).

5.2. Vzdelávacie aktivity zamerané na dospelých štátnych príslušníkov tretích krajín umiestnených v ÚPZC.

Voľba vhodného spôsobu edukácie žiakov s odlišným materinským jazykom je mnohokrát prvým krokom pre ich efektívne vzdelávanie. Školský zákon síce vymedzuje práva a povinnosti cudzincov v oblasti ich vzdelávania, no nerieši vzdelávanie detí umiestnených v ÚPZC. Takáto medzera v legislatíve môže do značnej miery ovplyvňovať celkový vývoj detí, ktoré sú v týchto zariadeniach nedobrovoľne umiestnené spolu so svojimi rodičmi. Vzdelávanie detí z odlišným

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

PREZÍDIUM POLICAJNÉHO ZBORU

ÚRAD HRANIČNEJ A CUDZINECKEJ POLÍCIE

Ružinovská 1/B, 812 72 Bratislava

materinským jazykom v zariadeniach ÚPZC je vhodným a potrebným nástrojom na to, aby sa mohli – v prípade zotrvania na našom území - v budúcnosti zaradiť do väčšinovej spoločnosti.

Väčšina detí a mladistvých v sprievode rodičov s odlišným materinským jazykom prichádza často do zariadení ÚHCP do lepších podmienok ako mali vo svojej krajine, takáto zmena na nich mnohokrát vplyva veľmi stresujúco. Pre mnohých môže byť veľkou psychickou záťažou už len zmena prostredia či podnebia, odlúčenie od všetkého známeho, rodiny, priateľov, kultúrnych zvyklostí a podobne. Tento kultúrny šok je často – hlavne u starších detí, ale aj ich rodičov – umocnený aj tým, že sú v krajine, kde každý rozpráva pre nich nezrozumiteľným jazykom a niekedy aj píše písmom s ktorým sa nikdy nestretli. Všetky tieto faktory môžu vyvolať pocity úzkosti a viesť až k depresii, ak zaistený začne uvažovať spôsobom, že sa dostal do prostredia v ktorom nemôže v živote uspieť. Rozpoznať všetky tieto príznaky a pokúsiť sa ich eliminovať je možné aj pomocou aktivít, ktoré súvisia so vzdelávaním zaistených v jazyku majoritného obyvateľstva a vyplňaním ich voľného času aj rôznymi činnosťami aktivitami, pri ktorých sa odbúrava stres.

Z uvedených skutočností vyplýva, že vyučovanie cudzincov – detí aj dospelých – by sa malo zamerať na dva okruhy. Prvým (dôležitejším) je jazyková príprava. Vyučovanie Slovenského jazyka má mnohokrát kľúčový význam pri schopnosti komunikácie cudzincov s personálom ÚPZC. Z vlastných skúseností môžeme konštatovať, že nie všetci cudzinci sú dostatočne jazykovo vybavený iným cudzím jazykom (angličtina, nemčina, ruština). V takýchto prípadoch je komunikácia s personálom ÚPZC veľmi obmedzená a v niektorých prípadoch - bez tlmočníka – až nemožná. Znalosť základných pojmov a fráz túto bariéru aspoň čiastočne odstraňuje.

Keďže neexistuje žiadny dokument, ktorý by upravoval témy, alebo rozsah učiva, ktoré má dieťa prípadne dospelý umiestnený v zariadeniach ÚPZC v určitom časovom horizonte zvládnuť na základe doterajších skúseností odporúčame pridržovať sa a postupovať podľa „Metodického odporúčania na vyučovanie slovenského jazyka v základnom a rozširujúcom jazykovom kurze štátneho jazyka pre deti cudzincov“ vydaného Ministerstvom školstva SR. Samozrejme tento dokument budeme považovať len ako určitú pomôcku pri zostavovaní tematického plánu.

Konkrétny príklad:

Tematické okruhy:

1. Zoznámte sa, to je slovenčina/predstavenie sa. (abeceda, pozdravy, základy frazeológie – dobrý deň, dovidenia, ahoj, pán, pani, nech sa páči, dobrú noc, ako sa máš, ako sa voláš, hovoríte po ..., prepáč, volám sa ..., som z ..., bývam v ...).
2. Rodina (osobné údaje, členovia rodiny, vek, povolanie, záľuby, charakteristika osoby, spoločenský život).
3. Osobná hygiena (základné časti ľudského tela, telesná a duševná hygiena, návšteva u lekára).
4. Obliekanie, šatstvo (základné časti odevu, nákupy - veľkosť, farba, cena).
5. Škola (popis školy, triedy, vyučovacie predmety, rozvrh hodín, školský rok a prázdniny, záujmové činnosti a akcie, vzťahy medzi spolužiakmi, priateľstvo, školský život v rôznych krajinách).
6. Voľný čas a záľuby (režim dňa, týždenný program záľuby, spôsob trávenia voľného času, účelné využívanie voľného času).
7. Spoločenský život, stravovanie (správna životospráva, najbežnejšie jedlá, nápoje, potraviny).
8. Orientácia v meste (orientácia v meste, významné budovy a kultúrno-historické pamiatky, dopravné prostriedky, správanie sa na ulici) .

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PREZÍDIUM POLICAJNÉHO ZBORU
ÚRAD HRANIČNEJ A CUDZINECKEJ POLÍCIE

Ružinovská 1/B, 812 72 Bratislava

Samozrejme štruktúra plánu a rozsah tém by sa doplnil a rozšíril v závislosti od schopností žiakov zvládať stanovený rozsah učiva a aj podľa požiadaviek samotných klientov – detí aj dospelých. Rovnako aj metódy použité na expozíciu a fixáciu učiva by sa menili v závislosti od skladby a potrieb skupiny (staršie deti, mladšie, dospelí).

Druhým okruhom – hlavne medzi deťmi, ale aj niektorými dospelými – mali byť činnostné aktivity. Pomocou nich – u detí zábavnou formou – by sa mal odbúravať stres s pobytu v cudzom prostredí. Išlo by hlavne o rôzne výtvarné a kreatívne činnosti, pri ktorých by deti, aj niektorí dospelí vyrábali nejaký obraz, alebo produkt podľa vlastnej predstavy, či podľa zadanej témy.

Výtvarná výchova (VV) je predmet, v ktorom je veľmi málo jazykových bariér. Je preto vítaným nástrojom na prekonanie určitých ťažkostí, ktoré pri nedokonalnej znalosti jazyka pri ďalšom vzdelávaní detí cudzincom nevyhnutne hrozia. Je to predmet, ktorý prostredníctvom autentických skúseností získaných výtvarnou činnosťou – intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a sebaujadrovania – rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Týmto výtvarná výchova naplňa svoje jedinečné poslanie edukačnom procese. Výtvarné aktivity predstavujú širokú škálu činností, ktorú na jednej strane vymedzuje prirodzený detský záujem, duševný, citový rozvoj a rozvoj schopnosti vyjadrovať svoje predstavy a na druhej strane bohatosť vyjadrovacích foriem (jazyka), ktorú ponúkajú rôzne druhy vizuálnych umení súčasnosti.

Personálne zabezpečenie:

ÚPZC Sečovce deti – 10 hod/týždenne; dospelí – 10 hod/týždenne.

ÚPZC Medveďov: dospelí – 10 hod/týždenne.

V rámci tejto aktivity navrhujeme nadviazať aj na aktivitu predchádzajúceho projektu, v rámci ktorého mali byť zabezpečené informačné tabule, ktoré sprístupňujú cudzincom informácie v rôznych jazykoch o tom, ako sa má cudzinec správať, ak je nositeľom prenosnej choroby. Tabule sa nachádzajú v ÚPZC Medveďov. ÚPZC Sečovce zväžia umiestnenie takýchto tabúl. Tu by bolo možné v rámci projektu zväžiť rozšírenie rozsahu poskytovaných informácií prezentovaných na týchto tabuliach napr. edukácia v oblasti dodržiavania hygienických návykov; fungovanie a režim zariadenia; práva a povinnosti cudzinca v zariadení; aké služby sú pre neho v zariadení k dispozícii a na koho sa môže obrátiť aj v rámci projektu a pod.

Materiálno-technické vybavenie potrebné alebo súvisiace s realizáciou aktivity: napr. úprava a vybavenie priestorov určených na vzdelávanie (v rozsahu napr. nábytok, TV, tablety, interaktívna tabuľa...); nákup učebných materiálov a pomôcok (v rozsahu napr. učebnice, učebné pomôcky, odborné knihy, encyklopédie, písacie a kancelárske potreby...)

Všetky veci, DRUH a POČET, ktoré budú potrebné na zabezpečenie tejto aktivity určí UPZC v úzkej spolupráci so žiadateľom o grant. Je potrebné naplánovať dostatočnú sumu, vychádzajúc zo štatistických údajov týkajúcich sa počtu umiestnených cudzincov, potrieb cudzincov, skúseností z praxe a pod.

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PREZÍDIUM POLICAJNÉHO ZBORU
ÚRAD HRANIČNEJ A CUDZINECKEJ POLÍCIE

Ružinovská 1/B, 812 72 Bratislava

Podaktivita 5. Zdravotná starostlivosť pre štátnych príslušníkov tretích krajín umiestnených v ÚPZC, ktorá nie je zabezpečená prostredníctvom systému verejného zdravotného poistenia.

Nákup materiálu a vecí za účelom poskytovania zdravotnej starostlivosti, ktoré nie je možné zabezpečiť prostredníctvom systému verejného zdravotného poistenia, a ktoré majú prispieť k zlepšeniu fyzického a duševného zdravia štátnych príslušníkov tretích krajín umiestnených v ÚPZC. Aktivita sa bude realizovať v úzkej spolupráci so zdravotníckym personálom zariadenia.

Pôjde predovšetkým o nákup:

- zdravotnícke prostriedky (do nosa, do očí, do uší, do úst a krku, gély, masti... a iné.),
- voľnopredajné lieky (od bolesti ... a iné),
- vitamíny a výživové doplnky,
- zdravotnícke pomôcky (okuliare, barly, strojčky, zubná protéza, vozík, madlá, protišmykové podložky a rohože, nadstavec na WC...),
- repelenty
- lekárničky a obvazy (napr. náplasti, lekárničky, obvazy a ovínadlá, kompresy a gázy, vata, zástava krvácania, iné...),
- zdravotná technika (napr. teplomery, tlakomery, čističky vzduchu, glukomery, iné...),
- diagnostické testy (napr. COVID-testy, testy infekcii, drogové testy, iné...),
- dezinfekcia (napr. Antibakteriálne gély a mydlá, dezinfekcia kože, iné...),
- tzv. „príručné“ lekárničky pre eskortujúcich policajtov, ktoré by mali pri sebe počas výkonu leteckého vyhostenia,
- INÉ

Druh a množstvo materiálu, ktoré budú potrebné na zabezpečenie tejto aktivity určí ÚPZC v úzkej spolupráci so žiadateľom o grant. Je potrebné naplánovať dostatočnú sumu, vychádzajúc zo štatistických údajov týkajúcich sa počtu umiestnených cudzincov, potrieb cudzincov, skúseností z praxe a pod.

Pri plánovaní rozpočtu plánovať vyššiu sumu vzhľadom na zvýšený dopyt zo strany cudzincov.

Podaktivita 6: Materiálna pomoc pre štátnych príslušníkov tretích krajín umiestnených v ÚPZC, ktorú nie je možné zabezpečiť z finančných zdrojov cudzinca alebo z finančných zdrojov ÚPZC.

Pôjde predovšetkým o:

- Základné a nevyhnutné doplnkové potraviny v rámci požiadaviek cudzincov (napr. káva, čaj, cukor, mlieko do kávy, smotana, sladkosti...;
- Oblečenie a obuv všeobecne pre všetkých cudzincov (napr. obuv športová – zapísanie na suchý zips; obuv zdravotná kroksy; ponožky pánske bavlnené; tričko krátky rukáv; tričko dlhý rukáv; tepláková súprava; tielko, pyžamo – komplet; uterák a pod. (v prípade oblečenia /napr. vrchný diel zvážiť označenie útvaru, prípadne zvoliť výraznú farbu;
- Oblečenie, obuv, hygienické potreby, strava a všetok materiál špeciálne pre batol'atá, menšie deti, matky (napr. tričko detské, tepláky detské, pyžamo detské, postieľka,

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PREZÍDIUM POLICAJNÉHO ZBORU
ÚRAD HRANIČNEJ A CUDZINECKEJ POLÍCIE

Ružinovská 1/B, 812 72 Bratislava

- matrac, perinka, zavinovačka, obliečka, deka, kočík, kolíska, vanička na kúpanie, fľaša, cumel', plienky, nočník; detské mydlo; detský šampón; podložky, vlhčené servítky, termosky, zubná kefka detská, zubná pasta detská, .. a iné),
- Hygienické potreby (napr. sprchový šampón, mydlo, šampón na vlasy, holiace potreby /jednorázové žiletky, pena na holenie/, hygienické vložky, dezinfekčné gély, tekuté mydlo antibakteriálne, zubná kefka, zubná pasta, ...a iné),
  - Balíček pri prepustení zo zariadenia podľa zváženia UPZC (najmä deti..) ktorý by obsahoval trvanlivé potraviny ako napr. croissant, keks, džús, minerálka, ... + základné hygienické potreby /hygienické vreckovky – papierové a vlhčené/,
  - Materiál potrebný na pranie a sušenie oblečenia (práčka, sušiaci na bielizeň, štipce, kôš na bielizeň, ...),
  - Materiál potrebný na prípravu jedla a nápojov – vybavenie tzv. kuchynky (kanvica, trojdielna nerezová jedálenská súprava (ešus), hrnček nerezový 250 ml, ...)
  - Finančné prostriedky na zakúpenie cestovného lístka na zabezpečenie autobusovej prepravy (napr. z UPZC Sečovce do Košíc – za prítomnosti sociálneho pracovníka, ktorý bude sprevádzať prepusteného cudzinca na autobusovú stanicu,
  - Nové modernejšie telefóny, aby umožňovali kontakt aj prostredníctvom aplikácii napr. WhatsApp, Messenger, Facebook a pod.
  - Tašky na batožinu pre cudzinca počas realizácie výkonu vyhostenia
  - Paraván na prezliekanie
  - Pre každé dieťa pri umiestnení vlastnú plyšovú hračku do 10 rokov
  - INÉ

Všetky veci, DRUH a POČET, ktoré budú potrebné na zabezpečenie tejto aktivity určí UPZC v úzkej spolupráci so žiadateľom o grant. Je potrebné naplánovať dostatočnú sumu, vychádzajúc zo štatistických údajov týkajúcich sa počtu umiestnených cudzincov, potrieb cudzincov, skúseností z praxe a pod.

Navrhujeme naplánovať vyššiu sumu, ide o aktivitu, ktorá má prioritu a neoddeliteľne súvisí s činnosťou sociálneho pracovníka, ide o uspokojenie materiálnych potrieb, ktoré sú zo strany cudzincov vo veľkej miere požadované.

Podaktivita 7: Tlmočenie a preklady

Využitie služieb tlmočníka v rámci aktivít projektu, zo strany zamestnancov projektu, napr. psychológ, právnik. Využitie služieb tlmočníka zo strany zariadenia, v rámci realizácie úkonov s cudzincom.

Zabezpečenie prekladu textov dokumentov, v rámci realizácie činností súvisiacich s aktivitami projektu, či už na základe požiadaviek zamestnancov projektu (sociálny pracovník, psychológ, pedagóg a pod.) alebo zamestnancov útvaru. Napríklad môže ísť o preklad: rôznych informácií pre cudzincov týkajúcich sa režimu zariadenia, práv a povinností, dodržiavania hygieny, táborových poriadkov, nariadení, usmernení a pod. Prípadne revíziu prekladu už existujúcich starších informácií. Napríklad preklad požiadaviek cudzincov do najfrekvencovanejších jazykov, čo by značne ušetrilo čas strávený vyplňaním jednotlivých požiadaviek a pod.

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PREZÍDIUM POLICAJNÉHO ZBORU
ÚRAD HRANIČNEJ A CUDZINECKEJ POLÍCIE

Ružinovská 1/B, 812 72 Bratislava

Podaktivita 8: Nevyhnutná, základná, odôvodnená a krátkodobá starostlivosť o štátnych príslušníkov tretích krajín po prepustení z ÚPZC.

Pomoc týmto osobám bude poskytovaná v rozsahu základnej starostlivosti, napr.: poskytnutie základných potrieb, ako sú hygienické potreby, nevyhnutná zdravotná starostlivosť, príspevok na stravu, poskytnutie finančných prostriedkov na administratívne výdavky, zabezpečenie nízkoprahového ubytovania, cestovné, terénna sociálna starostlivosť a pod., a to na základe konzultácie a súhlasného stanoviska ÚPZC. Dĺžka starostlivosti je stanovená v lehote 60 dní od prepustenia zo zariadenia. V prípade špecifických a odôvodnených prípadov môže byť táto pomoc predĺžená o ďalšie nevyhnutné obdobie a to vždy po predchádzajúcej konzultácii a súhlasného stanoviska ÚHCP P PZ.

Podaktivita 9: Poskytovanie pomoci osobám s uloženou alternatívou zaistenia.

Podľa § 89 ods. 1 zákona č. 404/2011 Z. z. policajný útvar, ktorý koná vo veci zaistenia, môže štátnemu príslušníkovi tretej krajiny namiesto jeho zaistenia uložiť povinnosť a) hlásenia pobytu alebo b) zložiť peňažnú záruku, ide o tzv. „alternatívu zaistenia“.

Aktivita by mala byť zameraná na poskytnutie: nevyhnutnej, základnej, odôvodnenej a krátkodobej pomoci a starostlivosti o štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorým bola uložená tzv. alternatíva zaistenia. A to napr. vo forme poskytnutia ubytovania, materiálnej, finančnej pomoci a pod.